

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063- 610 -537
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-58266)

16 Şubat 2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 29.12.2014 tarih ve 43452547-120.00-208708 sayılı yazısı.

Çanakkale Milletvekili Sayın Ali SARIBAŞ'ın tarafıma tevcih ettiği 7/58266 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Elektrik Üretim Anonim Şirketi'nden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (4 Sayfa)

**ÇANAKKALE MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ SARIBAŞ'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/58266)**

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7:

2012 yılında Çan Termik Santralinde kullanılmak üzere gerekli olan kireçtaşının temin edilemediği için üretime ara verildiği, kireçtaşı yokluğu nedeniyle 28.08.2012 ile 15.12.2012 tarihleri arasında 3,5 ay süresince enerji üretiminin yapılamadığı bilgisi 2012 yılı Sayıştay Raporlarında yer almaktadır.

Kireçtaşı bakımından oldukça zengin olan ülkemizin 64 ilinde kireçtaşı üretimi yapıldığı bilinmektedir. Bu olanaklar içerisinde dahi gerekli kireçtaşı temin edilememiş ve santral enerji üretimine ara vermek zorunda kalmıştır. Bundan dolayı özel firmalardan enerji alınarak tüketicilere verildiği, bu nedenle de santralin 38.495.000 ABD Doları zarar ettiği bilgisinin, konuyla ilgili düzenlenen müfettiş raporlarında yer aldığı belirtilmektedir. Buna göre;

- Çan Termik Santralinin 2012 yılında ihtiyacı olan kireçtaşının temin edilememişinin nedenleri nedir?
- Kireçtaşını zamanında temin etmeyerek, işletmenin 38.495.000 ABD Doları zarar etmesine sebep olanlar hakkında idari soruşturma açılmış mıdır? Açıldı ise sonucu ne olmuştur? Bu konuyla ilgili olarak sorumlulardan disiplin cezası alanlar olmuş mudur?
- Neden olan zararın, ilgililerden tahsil edilmesinin gerektiği tespiti konuyla ilgili hazırlanan müfettiş raporunda yer almış mıdır? Yer aldı ise zarara neden olanlardan bu zararın tahsili için herhangi bir girişimde bulunulmuş mudur?
- 2013 yılı Ekim ayında Termik Santraller Dairesi Başkanı, Çan Termik Santralini zarara uğrattığı gerekçesi ile mi görevden alınmıştır? Görevden alınan Daire Başkanı şu anda hangi görevde bulunmaktadır?
- Çan Termik Santralinde önemli büyüklükte zarara yol açan ilgililer hakkında suç durusunda bulunulmuş mudur?
- Çan Termik Santrali için 1,5 milyon ton kireçtaşı temin işi, yapılan bir ihale KOLİN inşaat Firmasına verilmiş midir? Kireçtaşının zamanında temin edilmemesinin nedeninin bu ihalenin iktidara yakınlığı ile bilinen KOLİN inşaat Firmasına verilmesinin ilgisi olduğu iddia edilmektedir. Bu iddialar doğru mudur?
- 2012 yılı Sayıştay Raporlarının önerileri doğrultusunda, kireçtaşının piyasadan temini yerine, santralin mücavir sahasında kireçtaşı rezervine sahip ruhsat sahası temini ile kireçtaşı kırma-öğütme tesislerinin, kurulması çalışmalarına başlanmış mıdır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7:

18 Mart Çan Termik Santrali İşletme Müdürlüğünün ihtiyacı olan 1.500.000 ton pulverize kireçtaşının 5 yıl süre ile temini işi ile ilgili olarak imzalanan 31.07.2006 tarihli sözleşmenin, 31.07.2011 tarihinde tamamlanması aşamasında, firmanın 09.05.2011 tarihli talebi ve Elektrik Üretim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü (EÜAŞ)'nın 31.05.2011 tarihli Olur'u ile 1.500.000 tonluk teslimat tamamlanıncaya kadar uzatıldıktan sonra, İşletme Müdürlüğünce Maden Sahaları Daire Başkanlığına gönderilen 17.08.2011 tarih 1356 sayılı yazıyla; eksik teslimatın yaklaşık 1 yılda tamamlanacağı öngörüldüğünden, gerek ihale süreci, gerekse kurulum çalışmaları için tahmin edilen süreler dikkate alındığında santralin kireçtaşı temininde sıkıntıya düşülmemesi için hazırlanan mevcut teknik şartname ve önerileri yazı ekinde gönderilerek, yeni ihale süreci başlatılmıştır.

İlk ihale dokümanında yer alan benzer iş tanımının rekabeti engelleyeceği kanaati hasıl olduğundan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin ilgili hükümleri doğrultusunda 10.01.2012 tarihinde yapılması gereken ihalenin iptal edilmesi, ihaleye katılımın artırılması ve daha sağlıklı teklif temini için benzer iş tanımı ile birlikte, ihale dokümanlarında gerekli diğer değişikliklerinde yapılarak yeniden ihaleye çıkılabilmesi

**ÇANAKKALE MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ SARIBAŞ'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/58266)**

şeklindeki gerekçelere dayanılarak EÜAŞ Yönetim Kurulu'nun 09.01.2012 tarih 1-16 No'lu kararıyla; 10.01.2012 tarihinde yapılması gereken 18 Mart Çan Termik Santrali İşletme Müdürlüğünün ihtiyacı olan 1.500.000 ton pulverize kireçtaşının 5 yıl süreyle temini ile ilgili ilk ihale iptal edilmiş, ikincisinin ihaleden önce alınan numunelerin 18 Mart Çan Termik Santrali İşletme Müdürlüğü Laboratuvarında yapılan reaktivite analizlerinin, teknik şartnamede belirtilen; reaktivite indeksi: Minimum 95 gram/S/1 kg saf CaCO₃ değerinin altında çıkması nedeniyle firmaların itirazları sonucunda numunelerin TÇMB Laboratuvarında yapılan reaktivite analizlerinde; birbirlerinden farklı birden fazla sonuç verdiğinin görüldüğü, bu işe ait İdari Şartname, Teknik Şartname ve Sözleşme hükümleri dahilinde birbirinden farklı analiz yöntemlerinin uygulanmış olması ve bu nedenle ortaya çıkan birbirinden çok farklı ve birbirleri ile mukayese edilebilir olmayan analiz neticelerinin ve bu neticeler doğrultusunda yapılacak bir değerlendirmenin rekabeti ve ihalenin güvenilirliğini etkileyecek olması nedenleriyle, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 5 inci maddesine istinaden ihalenin iptal edilmesine karar verilmiştir.

Bunun üzerine; bundan sonraki ihalenin yapılması, değerlendirilmesi, karar altına alınması, olabilecek itiraz ve şikâyetlerin sonuçlandırılması için geçecek süre ile birlikte, öğütme tesisinin kurulması ve teslimata başlanabilmesi için gerekli süreler göz önünde bulundurularak, mevcut öğütülmüş kireçtaşı sözleşmesinin sona erecek olması ve santralin 2012 yılı Ağustos ayından itibaren kireçtaşı yokluğu nedeniyle devre dışı kalmaması için, ihalenin öğütülmüş kireçtaşı miktarının 250.000 tona, teslimat süresinin de düşürülerek, ihalelere bu şekilde devam edilmesi sonucunda, 1.500.000 tonluk ana ihaleye bir süre ara verilmiştir.

1.250.000 tonluk öğütülmüş kireçtaşı ihalesi 10.08.2012 tarihinde yapılmış, ihaleye teklif veren firma bulunmadığından ihalenin iptal edilmesine karar verilmiş, 2.250.000 tonluk öğütülmüş kireçtaşı ihalesi 11.9.2012 tarihinde yapılmış, ihaleye katılan firmaların verdiği tekliflerin; 4734 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (g) bendindeki parasal limitin üzerinde olması, ayrıca, firma tekliflerinin yaklaşık maliyete göre % 113 fazla olması nedeniyle, Kamu İhale Genel Tebliği'nin 4.3.4 maddesine istinaden ihalenin iptal edilmesine karar verilmiş, bu ihalenin iptalinden önce 28.08.2009 tarihi itibarıyla 18 Mart Çan Termik Santrali öğütülmüş kireçtaşı yokluğu sebebiyle devre dışı kalarak elektrik üretimine ara verilmiştir.

EÜAŞ Genel Müdürlüğünün bu inceleme ve soruşturmanın açılmasına konu olan, Termik Santraller, Maden Sahaları ve Ticaret Daire Başkanlıkları ile 18 Mart Çan Termik Santrali İşletme Müdürlüğüne verdiği 13.09.2012 tarih 120 sayılı talimat üzerine, önce İşletme Müdürlüğünce 28.08.2012 tarihinde devre dışı edilen ünitelerin ihtiyacı olan pulverize kireçtaşının 250.000 tonluk ihale sonuçlanana kadar temini için EÜAŞ Genel Müdürlüğü bünyesinde gerekli araştırmalar yapılmış, Orhaneli Termik Santrali, KEAŞ ve YEAS Genel Müdürlüklerinde kullanılan kireçtaşı özelliklerinin, ihtiyaçları olan kireçtaşı özelliklerini sağlamadığı görülmüştür. Dolayısıyla EÜAŞ bünyesinden kireçtaşı temini yapılamamış, sonra belirlenecek miktar kadar kireçtaşının ilgili mevzuatlar çerçevesinde alımının yapılabilmesi için 18 Mart Çan Termik Santrali İşletme Müdürlüğüne yetki verilmiştir. 18 Mart Çan Termik Santrali İşletme Müdürlüğünce, daha önceki kireçtaşı alımı ihalelerine katılmış olan firmalara davetiye gönderilerek 18.09.2012 tarihinde 70.000 ton pulverize kireçtaşı alımı ile ilgili ihale açılmış, teklif veren firma çıkmadığından ihalenin iptal edilmesine karar verilmiştir.

Bunun üzerine Ticaret Dairesi Başkanlığınca 1.500.000 tonluk pulverize kireçtaşının 5 yıl süre ile satın alınması amacıyla 27.12.2012 tarihinde yapılacak olan Mal Alımı İhalesinin sonuçlanıp, kireçtaşı sevkiyatının başlayacağı tarihe kadar, termik santralin ihtiyaç duyduğu 250.000 ton pulverize kireçtaşının 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 21 (b) maddesi

**ÇANAKKALE MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ SARIBAŞ'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/58266)**

kapsamında Pazarlık Usulü ile satın alınması amacıyla, EÜAŞ Genel Müdürlüğü'nden 28.09.2012 tarihli Olur alınmış, daha önceki ihalelere katılmış olan firmalara davetiye gönderilerek, 05.10.2012 tarihinde gerçekleştirilen 3.250.000 tonluk öğütülmüş kireçtaşı alımı ihalesine katılmaları sağlanmış, 05.10.2012 tarihinde gerçekleştirilen Pazarlık Usulü ihalede; ihaleye katılan firmaların son tekliflerinin yaklaşık maliyetin % 20,77 ve % 26,91 üzerinde olması ve Çan Termik Santralinin üretim faaliyetlerine başlaması için, ivedilik, kamu yararı ve hizmet gerekleri dikkate alınarak, 4.425.000 EURO'luk son teklif veren firmanın fiyatı kabul edilebilir bulunarak 01.11.2012 tarihinde sözleşme imzalanmıştır.

Söz konusu sözleşme gereğince firmanın, gerekli öğütme tesisini kurarak Aralık ayı ikinci haftasından itibaren kireçtaşı teslimatına başlaması ile 15.12.2012 günü santral devreye alınarak tekrar elektrik üretmeye başlamıştır.

27.12.2012 tarihinde üçüncüsü gerçekleştirilen 18 Mart Çan Termik Santrali İşletme Müdürlüğü ihtiyacı olan 1.500.000 ton öğütülmüş kireçtaşı alınması işi ana ihalesinde; İdari Şartname, Teknik Şartname ve Sözleşme hükümlerine göre ekonomik açıdan en avantajlı teklif olarak belirlenen 1.500.000 ton kireçtaşı için 10,75 EURO/ton birim fiyat üzerinden toplam KDV Hariç 16.125.000 EURO fiyat teklif veren firma, EÜAŞ Yönetim Kurulu'nun 11.01.2013 tarih 1-16 No'lu kararıyla onaylanmıştır.

28.02.2013 tarih MA-19 sayılı Soruşturma Raporunda; herhangi bir zarar tespiti yapılmamıştır. Raporda geçen söz konusu tutar; Çan Termik Santralinde bu dönemde üretilemeyen elektriğin doğal gaz santralleri tarafından üretildiği varsayımına dayanmaktadır. Dolayısıyla, bu tutarı gerçek bir zarar olarak kabul etmek söz konusu değildir. Ayrıca, söz konusu santralin devre dışı kaldığı tarihler arasında santral üniteleri revizyona alınmış, elektrik talebi ve tüketiminin daha yüksek olduğu kış ve yaz aylarında santral arızaları, dolayısıyla elektrik üretim kaybı asgari düzeye düşürülmüştür.

Çan termik santralinde enerji üretiminde aksamaların önlenmesi için santralin mücavir sahasında kazanda kullanılabilecek kalitede kireçtaşı rezervine sahip ruhsat sahası temini konusunda:

- Bakanlığımız Maden İşleri Genel Müdürlüğü ile irtibata geçilerek, bölgedeki kireçtaşı ruhsatlarının koordinatları temin edilmiştir.
- Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nden ücreti mukabili bölgenin jeolojik haritaları temin edilmiştir.

Bölgedeki aktif kireçtaşı ruhsatları, jeolojik harita üzerine işlenerek, boş kalan karstik alanlarda yeni ruhsat alanları oluşturulmuştur. Ancak, 5995 sayılı Kanunla Değişik 3213 sayılı Maden Kanununun 2 inci maddesine göre kireçtaşı 2a Grubunda yer aldığından, aynı Kanunun 24 üncü Maddesine göre, kireçtaşı sahaları için doğrudan işletme projesi hazırlanarak işletme ruhsatı alınması gerekmekte olup, İşletme Ruhsatı alınan sahalarda 3 yıl içerisinde faaliyete geçilmesi gerekmektedir. Bu süreçte; Çan Termik Santraline kireçtaşı temin etmek üzere 27.12.2012 tarihinde ihaleye çıkılmış ve 11.02.2013 tarihinde 5 yıl süreli sözleşme imzalanmıştır.

Ayrıca Çan Termik Santralinin, Özelleştirme İdaresi tarafından özelleştirmesi süreci de devam etmektedir. Gerek Çan Termik Santralinin ihtiyaç duyduğu kireçtaşını 2018 yılına kadar sözleşme ile yükleniciden temin etmesi, gerekse termik santralin özelleştirme sürecine girmesinden dolayı belirlenen alanların işletme ruhsatı EÜAŞ tarafından henüz alınmamıştır.

**ÇANAKKALE MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ SARIBAŞ'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/58266)**

EÜAŞ Genel Müdürlüğü'nün 10.10.2012 tarih ve 139 sayılı yazısıyla Teftiş Kurulu Başkanlığınca bir Müfettiş görevlendirilerek gerekli inceleme ve soruşturma yapılmış ve Müfettiş tarafından 28.02.2013 tarih MA-19 sayılı Soruşturma Raporu düzenlenmiştir. Söz konusu rapor ve Teftiş Kurulu Başkanlığınca hazırlanan 06.03.2013 tarih 501 sayılı Başkanlık Müzekkeresine göre gerekli işlemler yapılmıştır.

İz. B.

İz. B.